

SIGNAALGEVERS IN WIELERWEDSTRIJDEN

Teneinde te streven naar een optimale inzet van de politiediensten, dient er maximaal gebruik gemaakt te worden van signaalgevers. Ook leden van de private veiligheid kunnen binnen de grenzen van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, hierin een rol spelen.

1. Bepalingen

Een wielervedstrijd op gesloten omloop: een wielervedstrijd waarbij het parcours volledig afgesloten is voor het verkeer. Alle wielervedstrijden uitsluitend verreden op omlopen van minder dan 3 kilometer zijn wielervedstrijden op een gesloten omloop.

Een burgemeester kan, rekening houdend met de plaatselijke omstandigheden, een wielervedstrijd uitsluitend verreden op omlopen van meer dan 3 km vergunnen als wielervedstrijd op gesloten omloop (art 2 3° KB 28 juni 2019).

Een wielervedstrijd op open omloop: een wielervedstrijd waarbij het parcours afgesloten is voor het verkeer vanaf het naderen van het openingsvoertuig van de wedstrijdcaravaan tot na de passage van het sluitingsvoertuig van de wedstrijdcaravaan (art 2 4° KB 28 juni 2019).

Een wielervedstrijd in lijn: een wielervedstrijd op open omloop waarbij één of meerdere trajecten van minimum twintig kilometer worden afgelegd (art 2 5° KB 28 juni 2019).

De koersdirecteur: de persoon die de algemene organisatorische leiding heeft, zowel vóór de wedstrijd als op de dag van de wedstrijd en moet verplicht aangesteld worden voor iedere wielervedstrijd (art 2 13° KB 28 juni 2019).

De veiligheidscoördinator: de persoon die in voorbereiding en tijdens de wedstrijd instaat voor de maximale beveiliging van het wedstrijdtraject (art 2 14° KB 28 juni 2019).

De inzet van de veiligheidscoördinator naast een koersdirecteur is verplicht voor de wedstrijden in lijn. In de andere wielervedstrijden kan de functie van koersdirecteur en veiligheidscoördinator door eenzelfde persoon uitgeoefend worden (art 4§3 KB 28 juni 2019).

Een signaalgever: de persoon zoals bepaald in het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg genoemd (art 2 7° KB 28 juni 2019).

De signaalgevers moeten tenminste achttien jaar oud zijn. Zij dragen om de linkerarm een band met, horizontaal, de nationale kleuren en, in zwarte letters op de gele strook, het woord "signaalgever" (art. 59.19 Wegcode).

Signaalgevers ouder dan 78 jaar dienen in het bezit te zijn van een medisch geschiktheidsattest (polis verzekering federatie).

Om het verkeer stil te leggen moeten de signaalgevers gebruik maken van een schijf waarop het verkeersbord C3 afgebeeld (art. 41.3.2 Wegcode)

Een mobiele signaalgever: een signaalgever die ingezet kan worden op verschillende plaatsen op het parcours en die hiervoor ten dele het wedstrijdtraject gebruikt tussen het openingsvoertuig van de wedstrijdcaravaan en het sluitingsvoertuig van de wedstrijdcaravaan (art 2 8° KB 28 juni 2019).

2. Toelichting

Uiterlijk zes weken voor de wedstrijd verleent de burgemeester op schriftelijke wijze een definitieve vergunning tot organisatie van de wedstrijd eventueel onder voorwaarden of verstrekt hij een geschreven weigering.

De burgemeester, in samenspraak met de korpschef, bepaalt in de vergunning onder meer hoeveel signaalgevers er nodig zijn voor het verzekeren van de veiligheid op de kruispunten, welke hij aanwijst op het parcours van de wedstrijd op het grondgebied van zijn gemeente.

Aangaande de kruispunten, dient een onderscheid gemaakt te worden tussen:

1. punten die bezet dienen te worden door een lid van het operationeel kader van de politie dertig minuten voor de vroegst voorziene doortocht van het openingsvoertuig van de wedstrijdcaravaan tot en met de passage van het sluitingsvoertuig van de wedstrijdcaravaan (categorie 1);
2. punten die dienen bezet te zijn door een signaalgever dertig minuten voor de vroegst voorziene doortocht van het openingsvoertuig van de wedstrijdcaravaan tot en met de doortocht van het sluitingsvoertuig van de wedstrijdcaravaan (categorie 2);
3. punten die bezet dienen te worden door een signaalgever vanaf de doortocht van het openingsvoertuig van de wedstrijdcaravaan tot en met de passage van het sluitingsvoertuig van de wedstrijdcaravaan (categorie 3);
4. punten zonder signaalgever, al dan niet voorzien van een verkeersbord. Het type verkeersbord kan gespecificeerd worden naargelang de lokale situatie (plaatsgesteldheid) (categorie 4).

De lijst van deze punten dient in de vergunning opgenomen te worden. (art 5 §3 KB 28 juni 2019).

De organisatoren voorzien het aantal signaalgevers zoals bepaald in de vergunning.

De veiligheidscoördinator is verantwoordelijk voor de aanduiding en briefing van de signaalgevers volgens de richtlijnen van de bestuurlijke overheden en dient ervoor te zorgen dat de interactie tussen de voertuigen, de deelnemende renners en de toeschouwers op een veilige manier verloopt.

Het is niet nodig om de naamlijst van de signaalgevers over te maken aan de burgemeesters, doch de veiligheidscoördinator dient tijdens de dag van de wedstrijd in het bezit te zijn van een nominatieve lijst van de ingezette signaalgevers. Hij/zij dient deze lijst bovendien te bewaren tot zes maanden na de wedstrijd teneinde eventuele vragen van de administratieve overheden of de politie te kunnen beantwoorden.

Voor de wedstrijden in lijn bestaat de mogelijkheid om dezelfde signaalgevers in te zetten op verschillende plaatsen. Om de afstand tussen twee plaatsen te overbruggen, dienen ze zich buiten de wedstrijdcaravaan te bewegen. Deze signaalgevers worden aanzien als “vaste” signaalgevers.

Vanaf het naderen van het openingsvoertuig tot en met de doortocht van het sluitingsvoertuig, zowel voor de wedstrijdcaravaan als de publiciteitscaravaan, oefent de signaalgever de bevoegdheden uit zoals voorzien in de wegcode.

Een signaalgever (vast of mobiel) kan gevaarlijke punten aanduiden op het parcours door middel van een gele gelijkbenige driehoekige vlag, met een basis van vijftwintig centimeter en een hoogte van veertig centimeter.

De signaalgevers mogen vanaf het naderen van het openingsvoertuig tot de passage van het sluitingsvoertuig hun bevoegdheden uitoefenen om de verkeersveiligheid te verzekeren. Indien de omstandigheden dit vereisen kunnen ze, op vraag van de politie, hun bevoegdheden vroeger of later uitoefenen.

De signaalgevers kunnen het verkeer stilleggen – dit houdt in het verkeer op de dwarsrichting op te houden, door middel van het gebruik van het verkeersbord C3 –, in een bepaalde richting sturen of aangeven

niet in een bepaalde richting te rijden, dit alles om de wedstrijd zijn normaal verloop te laten kennen. Het optreden van de signaalgever is plaats- en tijdsgebonden.

Het geven van aanwijzingen komt neer op een verkeersregulerend optreden. De signaalgevers kunnen aldus niet beteugelend optreden bij niet-naleving van zijn aanwijzing. Ze kunnen wel beroep doen op de politiediensten of aangifte doen van een overtreding bij de lokale politie van de gemeente waar ze ingezet worden.

Indien er ook een publiciteitskaravaan aanwezig is, moeten de signaalgevers aanwezig zijn bij doortocht van deze karavaan.

Ze mogen het kruispunt slechts verlaten nadat het sluitingsvoertuig voor de laatste maal voorbijgereden is. Voor wedstrijden op gesloten omloop betekent dit dat de signaalgevers gedurende de volledige periode van de wedstrijd ter plaatse moeten blijven.

3. Mobiele signaalgevers (Art 102.14bis - sportreglement Belgian Cycling)

Elke hindernis die de organisator op voorhand kent of kan voorzien en dewelke een verhoogd risico vormt voor de veiligheid van de renners en de volgers dient hij op voldoende afstand te signaleren. (art 2.2.015 UCI)

Teneinde eventuele lacunes in het voorziene dispositief op te vangen of om onvoorziene hindernissen te signaleren kan de organisator beroep doen op een aantal mobiele signaalgevers.

De mobiele signaalgevers maken deel uit van de wedstrijdkaravaan, verplaatsen zich uitsluitend op een motorfiets en beschikken over de nodige ervaring en kennis. Ze worden ingezet om onvoorziene obstakels, gevaarlijke punten of onbeveiligde kruispunten ingeval van een onverwachte en niet geplande afwezigheid van een vaste signaalgever te beveiligen. Zij moeten in het bezit zijn van een vergunning "Mobile Signaalgever".

De motorvoertuigen van de wedstrijdkaravaan en de publiciteitskaravaan mogen alleen de rijbaan volgen.

De mobiele signaalgevers mogen het peloton niet voorbijsteken. Enkel in geval van onvoorziene veiligheidsproblemen mogen de mobiele signaalgevers het peloton voorbijsteken mits strikte afspraken en mits toestemming van de juryvoorzitter of een andere commissaris of een veiligheidsverantwoordelijke van de organisatie. Deze laatste werkt nauw samen met het college van commissarissen.

De mobiele signaalgevers mogen slechts na toestemming van een commissaris de renners van een kopgroep voorbijrijden. Het voorbijrijden van een kopgroep is echter nooit toegestaan in de vaste bevoorradingszones, in de laatste 500m voorafgaand aan een tussenspurt of bergprijs, in de afsluitende plaatselijke omlopen of in de laatste 10 km.

Om hun plaats opnieuw in te nemen zullen de mobiele signaalgevers gebruik maken van afleidingstrajecten die door de organisatie aangegeven en voorbereid zijn. In afwachting tot het volgende afleidingstraject zullen ze zich groeperen ter hoogte van de laatste ploegleiderswagen (na de laatste ploegleiderswagen van de 1^e kolonne in geval van 2 kolonnes ploegleiderswagens) achter het peloton aan de rechterzijde van de rijbaan.

Het afleidingstraject is een traject waarop geaccrediteerde motorvoertuigen, in voorkomend geval, moeten afwijken van het voorziene parcours, dat de deelnemende renners zelf wel blijven volgen.

De inrit van het afleidingstraject wordt door een mobiele signaalgever met een blauwe vlag aangegeven. De mobiele signaalgevers worden door een andere mobiele signaalgever langs het afleidingstraject begeleid, de uitrit van het afleidingstraject wordt tevens door een blauwe vlag aangegeven.

Tijdens wedstrijden op gesloten en open omlopen (zie ook schema hieronder), dienen alle voorzienbare gevaarlijke punten of hindernissen verplicht door vaste signaalgevers beveiligd te worden.

Bepaling aantal mobiele signaalgevers

Gesloten omloop	
< 3km of volledig afgesloten voor verkeer	Geen toegelaten (0)
Open omloop (< 20km)	
UCI / IC / Topcompetitie / Elite nationaal / BK-RK	min. 2 - max. 5 (*)
andere individuele wedstrijden	geen min. - max. 2
Wedstrijd in lijn (omloop minimum 20 km)	
20km < omloop < 50km	min. 5 - max. 10 (**)
omloop > 50km	min. 10

(*) kan uitgebreid worden tot maximum 10 na advies van de technisch afgevaardigde in overleg met de koersdirecteur en de politie

(**) kan uitgebreid worden tot het aantal dat benodigd wordt geacht, na advies van de technisch afgevaardigde in overleg met de veiligheidscoördinator en de politie

Uitrusting mobiele signaalgevers

- a. Elk motorvoertuig in de wedstrijd moet over een radio-ontvangsttoestel beschikken, zodat de bestuurders de door de koersdirectie of de jury verstrekte richtlijnen en informatie via radio-tour kunnen ontvangen.
- b. Fluitje
- c. Genummerde kazuifel
- d. Een armband met de nationale driekleur en het opschrift "signaalgever" (duidelijk zichtbaar te bevestigen aan de linker bovenarm)
- e. Een verkeersbord C3 ("spiegelei")
- f. Een gele gelijkbenige driehoekige vlag, met een basis van vijftwintig centimeter en een hoogte van veertig centimeter

Communicatie

- a. Bij de inzet van mobiele signaalgevers wordt er één "aanspreekpunt mobiele signaalgever" aangeduid.
- b. De veiligheidscoördinator en koersdirecteur communiceren met het "aanspreekpunt mobiele signaalgever" waarvoor een gescheiden telecommunicatielijn moet voorzien worden.
- c. De toepassing van de gescheiden telecommunicatielijn verloopt volgens de hierna beschreven overgangsregeling:
  - 2020 : wedstrijden UCI WorldTour en UCI Pro Series
  - 2021 : wedstrijden internationale kalender
  - 2022 : wedstrijden nationale kalender
- d. De veiligheidscoördinator en koersdirecteur communiceren met de politie en de wedstrijdjury.